

Ghen Ghét

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 01 Tháng 2 Năm 2009 13:14

Không hiểu tại sao mấy bà a nay đều óc cßa gã cß lßn vßn nhßng ý nghĩ đen tối về chuyện ngßi đi thay trßng đi đen, sát phßt nhau đi nß cß đßm đßm mßt và phun cß máu đi u. Đâu còn cßnh thiên hß thái bình, con nít đùa gißn vßi hß báo, mà chß còn ngßi vßi ngßi là chó sói vßi nhau.

Nghĩ tại đây gã bèn nhớ tại một câu chuyện trong sách “Cß hß tinh hoa” như sau :

Tại đâu sách kia có một con hß tinh không hiểu hình ra bao giờ , nhßng lßi thßng hay trò chuyện rất lý thú, ai nghe cũng phải ngạc nhiên.

Một hôm tân khách họp đông, có cß con hát mời rượu. Khi men rượu đã bßng bßng, hß hßn cß vßi nhau rượu :

- Ai sẽ gì thì phải nói, mà nói vô lý thì bß phßt rượu u.

Bßy giờ , cß tßa lßn lßt phát biểu : nào sẽ ngßi hß cßng, nào sẽ ngßi nhà giàu, nào sẽ ngßi quan to, nào sẽ ngßi nhß gißi, nào sẽ ngßi khiêm tốn quá, nào sẽ ngßi lß phép câu nß quá, nào sẽ ngßi thßn trßng ít nói, nào sẽ ngßi hay nói nßa chßng...

Sau cùng hỏi đến hß tinh, thì hß tinh đáp :

- Ta chỉ sẽ hß tinh.

Ai nßy đều cßi, bßo rượu :

- Ngßi ta sẽ hß tinh mời phải, anh là đßng loßi can gì mà sẽ ? Phải anh mời chén rượu u.

Ghen Ghét

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 01 Tháng 2 Năm 2009 13:14

Hình tình cảm và nói :

- Thiên hình duy có đống lo là s nhau. Con cùng cha mẹ tranh gia sản; gái cùng chồng mẹ hay ghen tuông; kẻ tranh quyền nhau, tất là quan là đống triu; kẻ tranh lợi nhau tất là lái buôn mẹ t ch. B nhau thì trẻ ngi nhau, trẻ ngi nhau thì làm nghiêng đ nhau. Ng người b n trấ thì dùng con trấ làm mẹ, ch không dùng con gà, con ngi ng; ng người sẵn h u thì dùng con h u làm mẹ, ch không dùng con dê, con l n. Phạm nh ng vi c h i nhau đ u dùng đống lo i c. C th mà suy thì h s h là th m chí lý.

C t a đ u cho câu nói c a h tình là xác đáng.

T câu chuyện trên, gã xin bàn đ n chuyện ghen và ghét. Tr c h t, chúng ta c n ph i phân biệt ganh đua v i ghen ghét. Th v y, ganh đua là c g ng đ đ c b ng ng i hay h n ng i. Đây là m t đ c tính thúc đ y ng i ta liên t c phát tri n và ti n lên không ngi ng. N u ai cũng b ng lòng v i s ph n c a mình, thì làm gì có đ c nh ng sáng ki n và c “t i ki n” đi m tô cho cu c đ i nh càn đào đ u xuân v i trăm hoa đua n .

Trong khi đó ghen là b c b i t c t i khi th y ng i khác h n mình. Nó xu t phát t tính ích k , háo th ng, h p hời và thi n c n. Nh v y, gi a ghen ghét và ganh đua có m t s cách biệt, nh s cách biệt gi a t t x u và nhân đ c.

N u đ a m t nhìn chung quanh, h n chúng ta s th y s ghen ghét đã len l i và có m t trong m i lãnh v c, trong m i ph m vi.

Là con nhà có đ o, đ c l i C u c, gã th y cái ghen xu t hi n r t s m. Tr c h t là cái ghen c a ma qu . Th y loài ng i đ c Thiên Chúa s ng ái, đ c h nh phúc trong tình yêu th ng c a Ngài n i v n đ a đàng, ma qu đã đem lòng ghen và ghét, nên m i bày m u thâm ch c đ c cám đ đ r i ông bà nguyên t đã sa ngã và ph i cúi đ u lãnh nh n b n án c a đau kh và ch t chóc.

Ti p đ n là cái ghen c a Cain. Th y l v t c a Abel đ c Thiên Chúa ch p nh n, Cain đã b c b i đ r i cu i cùng đã r p tâm th c hi n ý đ đen t i, gi t em mình ngoài đống v ng.

Ghen Ghét

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 01 Tháng 2 Năm 2009 13:14

Ngoài ra, còn phải kể tới cái ghen của anh em tôi phải Giuse. Thấy vậy, Giuse là con út của Giacóp, nên được cha cưng chiều và yêu thương hơn. Thấy vậy, những người anh đã tỏ ra tức giận, nhất là lúc Giuse khoe với gia đình về những bó lúa của các anh đã cúi rạp xuống như phải lúa của mình. Rồi một trời, một trăng và những ngôi sao đã xoay quanh mình như muốn chúc tụng ngợi khen... Và để thỏa mãn cho sự ghen tức, họ đã ném Giuse xuống giếng của họ, rồi lôi kéo lên mà bán Giuse cho những người lái buôn đang trên đường đi xuống Ai Cập.

Trong Tân Ước, chúng ta cũng thấy cái ghen đã xuất hiện. Trước hết, các môn đồ đã thấy sự tức giận khi thấy hai anh em con ông Giêbêđê đòi ngồi bên trái và bên phải Chúa, khi Ngài phải lên trời can thiệp và phá tan cái đầu óc xôi thịt của các ông;

- Ai muốn làm lớn thì phải trở nên rốt hết và ai muốn cầm đầu thì phải phục vụ anh em.

Chính Chúa cũng đã từng là nạn nhân của sự ghen ghét. Đúng thế, những người giết hại đấng khôn ngoan và những việc kỳ diệu Chúa đã làm... Hay nói cách khác, những người thành quả to lớn Ngài đã gọt hái được, bên biệt phái đã đem lòng ghen tức. Thêm nữa, có lẽ họ đã kháo láo với nhau :

- Kia xem bàn dân thiên hạ đã theo ông ấy hết cỡ rồi.

Sau cùng, chính lòng ghen ghét này đã thúc đẩy họ bêu vạ cáo gian khi Ngài Giêsu đã bắt đầu hình thành giá.

Rồi bạn Kinh thánh được đưa vào đời sống, gần thấy cái ghen đã có mặt ở mọi nơi và trong mọi lúc, cũng như trong mọi lãnh vực.

Trước hết là trong lãnh vực gia đình. Không ít thì nhiều con cái đều kêu trách cha mẹ ăn ở thiên vị, không công bằng, con yêu con ghét. Đưa được nhiều, đưa được ít. Rồi từ đó sinh ra ngang bướng, giận hờn và thù oán. Không giận được cha mẹ, thì trút nỗi giận lên đầu của em. Mà đưa em thì có tình gì để phải lãnh nhận những quả của sự ghen ghét ấy.

Ghen Ghét

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 01 Tháng 2 Năm 2009 13:14

Th< c ra, không nên trách móc cha mẹ mà nên trách móc chính bản thân. Bởi vì chính họ n cha mẹ s< yêu th< ng đ< a con siêng năng họ n đ< a con l< i bi< ng, đ< a con đau y< u họ n đ< a con kh< e m< nh, đ< a con ngoan ngoãn họ n đ< a con x< c l< áo...

Đ< c bi< t họ n c< là trong lãnh v< c tình yêu v< ch< ng. Th< c v< y, trong lãnh v< c này, cái ghen th< ng đ< c đ< nh nghĩa là nh< thái đ< b< c b< i khi th< y tình yêu c< a mình b< đánh c< p, hay nói cách khác, đó là thái đ< t< c t< i khi th< y k< khác ph< ng tay trên tình yêu c< a mình.

Ng< i ta th< ng b< o :

- Có yêu thì m< i ghen.

Và nh< v< y, cái ghen đ< u lu< n lách vào trong máu huyết c< a nh< ng ng< i đang yêu, b< t k< đ< n ông hay đ< n bà, con trai hay con gái. Tuy nhiên, n< i đ< n bà con gái, cái ghen th< ng mang m< t s< c thái đ< c bi< t họ n, ch< ng th< mà ca dao đã t< ng nói :

- < t nào là < t ch< ng cay,

Gái nào là gái ch< ng hay ghen ch< ng.

Vôi nào là vôi ch< ng n< ng,

Gái nào là gái có ch< ng ch< ng ghen.

Trong ngôn ngữ Vi< t Nam có r< t nhi< u danh từ đ< ch< nh< ng m< c đ< khác nhau c< a cái ghen. Ch< ng họ n nh< :

Ghen Ghét

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 01 Tháng 2 Năm 2009 13:14

Ghen bóng ghen gió, đó là mọt cái ghen vu vơ, mọt cái ghen không có bóng cỏ rõ rệt, mọt cái ghen có tính cách phũ phàng như muỗi nãy đê ngòi i mình thối ng rởng :

- Chó có lông quồng, xỏ rỏ vô là....chó t vớ bà.

Còn ghen hèn, ghen tị, đó là là mọt cái ghen chọt chọt a trong lòng mà chổng dám nói ra, cũng như chổng có mọt hành động nào bên ngoài, cở âm thầm gổm nhòm nõi giổn hèn và tị phèn, khiến cho tê tái cở tâm hèn, tan nát cở con tim, héo hốt cở cuổc đờ i và quay quỏt cở con ngỏ i...

Trong khi đó ghen thòm là mọt cái ghen đờ i trong bóng, như ng bên ngoài thì vổn vui vổ, coi như "nổ pa", chổng có sỏ gì xỏ y ra cở, đờ rỏ i lỏng lỏng theo dõi và đờ a ra như ng biổn pháp vổ a sâu lỏ i vổ a cay. Đây là cái ghen cở a như ng bở c cao thỏ vổ lỏm, vổ i bở n lỏnh đờnh đờ c, đờng cho thiên hỏ phỏ i kiềng nỏ.

Gã có thỏ nhỏ n ra cái ghen y nỏ i Hỏn Thỏ trong truyổn Kỉ u. Hỏn Thỏ là vổ cở a Thúc Sinh và là ngỏ i đàn bà có cái ghen đờ c đờo. Nàng ghen như ng biổt giổ thỏ đờn cho chổng, tìm mỏ u hỏ i tình đờ ch là Thúy Kỉ u. Hỏn Thỏ bở t Kỉ u phỏ i gỏ y đàn và hỏ u rỏ u cho nàng và chổng đờ tiổ c, khiến Thúc sinh đờ khỏc đờ cỏ i, muỗi n đờ n thỏ biổn đờ mà cũng chổng đờ c.

Dù biổt chổng có vổ lỏ, nàng vổn làm ra vổ thỏn nhiên cỏ i nói như không, mà trong bóng máu ghen sôi lên sùng sỏ c. Dù biổt chổng giổ u mình vổ viổ c cỏ i vổ lỏ, nàng vổn rỏ p tâm thi hành đờ c kỏ, vổ a không đờ thiên hỏ gỏn cho mình là ghen xỏ ng ghen bỏ y, vổ a đờy đờ a Thúy Kỉ u và Thúc Sinh chổng nhìn đờ c nhau và cũng chổng cỏ t đờ u lên nỏ i, bỏ y giổ nàng mỏ i hỏ đờ. Mọt cái ghen vổ a khoa hỏ c lỏ i vổ a tỏ nhỏ. Chính nàng sau này đờ thú nhỏ n :

- Rỏng tôi chút phỏ n đàn bà,

Ghen tỏ ng thì cũng ngỏ i ta thỏ ng tình.

Ghen Ghét

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 01 Tháng 2 Năm 2009 13:14

Ngoài khuôn mặt của Hoàng Thụ, gã còn tìm thấy một khuôn mặt khác, không kém phần hiếm đẽ c. Đó là khuôn mặt của Trần Nh Tú. Chuyện rùng :

Vua Nguyệt đem một người con gái đẹp dâng cho vua Kinh. Vua Kinh lấy làm thích chí và yêu thương người u m. Phu nhân vua Kinh là Trần Nh Tú biết chuyện. Chính nàng cũng muốn chuồng người con gái ấy, có khi lấy còn muốn chuồng hèn của nhà vua nữa. Nguyệt người con gái ấy muốn ăn mồi, chỉ bị gì, phu nhân cũng đưa sớ mớ a cho đẽ c.

Vua khen :

- Phu nhân biết ta yêu muốn tân nhân mà cũng đem lòng yêu muốn còn hèn ta nữa, chuyện có khác nào như người con có hiểu chuyện cha mẹ, như người tôi trung thấy vua vậy.

Phu nhân đã chửi bới vua không người mình là người ghen, nhân dịp mẹ bị o tân nhân rùng :

- Vua yêu muốn người u m, như ghét cái mũi người. Giá thế này, hèn người trông thấy vua, người c che lấy cái mũi đi, thì vua yêu muốn đẽ c mãi đẽ y.

Tân nhân nghe theo lời, thế đó mẹ khi trông thấy vua là che ngay mũi lấy. Vua thấy thế bị o vậy phu nhân rùng :

- Tân nhân trông thấy ta mà c che mũi là ý làm sao ?

Phu nhân thưa :

- Tôi không đẽ c rõ.

Ghen Ghét

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 01 Tháng 2 Năm 2009 13:14

Đi vua hỏi mãi, mới thấy trả lời :

- Tôi nghe đâu nhân dân có nói hỏi vua khi nào, lấy làm khó chịu.

Vua tức giận bảo :

- À nếu thấy thì xin ngay cái mũi lấy đi.

Vua vua nói đó, thì một viên quan hỏi vua ra, xin ngay cái mũi của nhân dân. Vì phụ nhân đã dặn viên quan lấy thấy vua phán gì thì làm ngay tức khắc.

Quả là thâm sâu và hiểm độc.

Và sau cùng, ghen lấy ghen lấy, đó là cái ghen của người có dòng máu nóng, khi đã máu ghen đã bốc lên thì đừng nghĩ không yên, phải tìm cách bốc lấy ra bên ngoài bằng những hành động và thủ thuật là những hành động khốc liệt và tàn bạo như cuộc phong vũ bão, nào là chém đả đánh cho một trận te tua, nào là dùng dao lam rạch một chỗ nhào, nào là tưới acid cho đi doong của con người...cứ thấy sát hại tình địch họ lấy lấy cho tình địch một đống máu và một bài học đắt giá.

Gã lấy lấy làm tâm phúc và khu vực cha ông chúng ta trong việc ghép và dùng chôn. Chôn người họ hành, đã hành thì phải đem ra mà thi hành. Chôn người họ hành, đã hành người họ hành thì phải cúi đầu chấp nhận bất cứ hành động nào. Chôn người họ hành khôn ngoan, đã khôn thì cũng cần phải ngoan nã, bằng không thì đó sẽ là một tai họa cho cả và thiên hạ.

Cũng vậy, người họ hành nói ghen ghét, một khi đã ghen với người họ hành nào, thì chắc chắn cũng sẽ ghét người họ hành, nghĩa là có ác cảm với người họ hành. Giữa người họ hành cái ghen, cái ghét cũng có những mức độ khác nhau.

Ghen Ghét

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 01 Tháng 2 Năm 2009 13:14

Trò c h t là ghét ng t ghét bù, bên trong thì ghét nh ng bên ngoài v n làm b vui v , d u ng t. Đây là cái ghét c a ng i có b n lãnh sâu s c và hi m đ c. Ti p đ n là ghét b , nghĩa là v a có ác c m i v a mu n ru ng b . Và sau cùng là ghét cay ghét đ ng, th m chí còn ghét vào t n tim, cho dù t i ch t v n không thèm nhìn m t nhau.

Câu chuy n sau đây x y ra bên M cách đây m y ch c năm nh ng g n đây ng i ta m i bi t. S là có m t ng i đàn bà kia, khi g n ch t, không mu n đ c chôn trong nghĩa đ a vì ó có nh ng k bà ghét cay ghét đ ng b i vì khi bà còn s ng h đã gây g và làm kh bà. Con gái bà đã thi hành theo ý đó. Cô đem b xác bà vào trong m t t s t kín. Mãi m i lăm năm sau, ng i ta m i phát giác ra và b t đem đi chôn trong nghĩa đ a.

T ghen t i ghét, kho ng cách không bao xa. R i t ghét t i nh ng hành đ ng tàn ác v i ch đích hãm h i ng i khác, kho ng cách cũng g n l m, nh chúng ta đã th y ò trên.

Th c v y, ng i ta th ng b o :

- Yêu nên t t, ghét nên x u.

Ngày tr c, vua n c V r t yêu Di T Hà. Phép n c V là ai đi tr m xe c a vua thì b t i ph i ch t chân. M Di T Hà m n ng. Đêm khuya có ng i đ n g i, Di T Hà v i vàng l y xe c a vua ra đi. Vua nghe th y li n khen r ng :

- Có hi u th t, vì h t lòng v i m mà quên c t i ch t chân.

Ngày kia, Di T Hà theo vua đi ch i ò ngoài v n, đang ăn qu đào th y ng t, còn m t n a bèn đ a cho vua. Vua khen :

- Yêu ta th t! C a đang ngon mi ng mà bi t đ nh ng ta.

Ghen Ghét

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 01 Tháng 2 Năm 2009 13:14

Vì sau, vua không còn yêu Di Tà Hà nữa, vua liền nói rằng :

- Di Tà Hà đừng dám lừa uầy xe của ta mà đi, tôi còn cho ta ăn quỳ đào nữa. Thế mà mang tôi về tôi đã lâu ngày.

Nói xong đem Di Tà Hà ra trảm tử.

Câu chuyện trên nhắc nhở chúng ta rằng : một khi đã ghét thì thế nào cũng có những hành động hãm hại kể mình không ưa thích.

Đúng thế, nếu phân tích về thái độ ghen ghét, chúng ta thấy nó cũng mang lại lợi ích gì, mà hơn thế nữa, chỉ đem lại những hậu quả tai hại mà thôi.

Thế mà vậy, sự ghen ghét của chúng ta không thể nào vô tròn và bóp méo, thay đổi và đi đến. Người giàu thì đã giàu. Người thì đã đi...Lời nói gièm pha của chúng ta không thay đổi được sự thật.

Đúng thế sự ghen ghét còn đem lại những hậu quả tai hại cho chính bản thân, bởi vì người ghen ghét thì đầy đả, thì làm khổ mình. Cái hận của người khác làm cho mình bị cắn bị điếm mất ăn mất ngủ. Và như vậy, cuối cùng thì cuối cùng lúc thì thêm héo hắt và quay quắt.

Còn nếu có đi cho sự ghen ghét mà sự bành trướng, chỉ cần nó sự thúc đẩy chúng ta đi tìm kiếm lợi ích lãnh đạo và cáo gian, nói hành nói xấu và những hành động đã man khác nữa để hòng, hòng.

Vậy sự ghen ghét xuất phát bởi đâu ?

Trước hết sự ghen ghét xuất phát từ tính kiêu căng của mình. Thế mà vậy, kể kiêu căng bao giờ

Ghen Ghét

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 01 Tháng 2 Năm 2009 13:14

cũng mu^on mình ph^oi là nh^ot, ph^oi là trung tâm c^oa th^o gi^oi, ph^oi là cái r^on c^oa vũ tr^o. Th^oy ai phê bình ch^o trích, li^on n^oi gi^on ð^ong ð^ong. Th^oy ai h^on mình thì h^om h^oc và tìm cách gièm pha, h^o nh^oc cho b^o ghét. Thái ð^o này hoàn toàn trái ng^oc v^oi l^oi Chúa ð^oy trong Tin m^ong :

- Ai nâng mình lên s^o b^o h^o xu^ong, còn ai h^o mình xu^ong s^o ð^oc nâng lên.

Hay nh^o m^ot câu danh ngôn ð^o b^o :

- Ai khen ta mà khen ph^oi, ^oy là b^on ta. Còn ai chê ta mà chê ph^oi, ^oy là thà y ta.

Ti^op ð^on, s^o ghen ghét xu^ot phát t^o b^ong ð^o h^op h^oi c^oa mình. Th^oc v^oy, th^oy ng^oi khác tài gi^oi h^on, giàu có h^on, xinh ð^op h^on, chúng ta ph^oi m^ong thì m^oi ð^ong m^ot quân t^o, nh^o l^oi thánh Phaolô ð^o xác quy^ot :

- Hãy vui cùng ng^oi vui và hãy khóc cùng k^o khóc.

M^ot xã h^oi c^on ph^oi có nh^ong ph^on t^o ^ou tú, thì m^oi h^ong ti^on tri^on ð^oc, ch^o n^ou t^ot c^o ch^o xoàng xĩnh, hay th^ong th^ong b^oc trung, thì có l^o chúng ta s^o ch^ong bao gi^o chen vai sát cánh ð^oc v^oi bàn dân thiên h^o.

Sau cùng, s^o ghen ghét còn xu^ot phát t^o s^o thi^ou sáng su^ot c^oa mình. Th^oc v^oy, ð^ong tr^oc nh^ong thành công c^oa ng^oi khác, chúng ta c^on ph^oi t^o v^on l^ong tâm, c^on ph^oi xét mình và ð^ot ra nh^ong câu h^oi ð^o rút t^oa l^oy nh^ong bài h^oc c^o th^o, nh^o ð^o mà làm ð^op cho b^on thân, cũng nh^o làm giàu cho cu^oc s^ong.

T^oi sao ng^oi ta l^oi giàu có ? Vì ng^oi ta ð^o chí thú trong vi^oc làm ăn, c^on ki^om trong vi^oc chi tiêu, ch^o không vung tay quá trán. Còn chúng ta thì luôn ^on l^oi và tr^o n^oi, có làm thì cũng ch^o là làm...bi^ong, hay làm ít mà xài nhi^ou theo ki^ou “bóc ng^on c^on dài”, th^om chí l^oi còn xài sang n^oa, theo ki^ou “con nhà lính tính nhà quan”, thì làm sao có th^o kh^om kh^o và ph^ot lên cho ð^oc.

Ghen Ghét

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 01 Tháng 2 Năm 2009 13:14

Tôi sao ngó i ta tài giỏi ? Vì ngó i ta chăm chỉ học tập, siêng năng tìm hiểu. Còn chúng ta thì chỉ biết lê lết. Đi thi thì đưa vào ngho thuot “quay cóp”. Nếu không quay cóp đoc, thì nôm choc phôn rôt trong tay.

Tóm lại, đoc ng tróc nhoc thành công cãa ngoc khác, chúng ta đoc ng vôi chõ môm vào mà phê bình ch trích. Trái lại, hãy bình tĩnh tìm hiểu nguyên nhân đoc rút tãa đoc nhoc kinh nghiệm quý giá.

Còn đoc ng tróc nhoc thot bõ cãa bõn thân, chúng ta đoc ng vôi chõ y tõi mà đoc lõi cho ngoc khác, nhoc hãy tìm hiểu lý do tõi sao mình lõi thot bõ i, đoc rõi ra sãc uõn nõn sãa đõi lõi nhoc khuyot đim y.

Điu cõn thiot là phõ đim ngoc mình mà rõng :

- Lõi tõi tôi, lõi tõi tôi mõi đàng.

Chõ đoc ng đim ngoc ngoc khác mà rõng :

- Lõi tõi anh, lõi tõi chõ , lõi tõi hoành cõ nh...mõi đàng.

Nguyên tõi c trong mõi hành đoc ng, đó là :

- Đoc ng nghiêm khoc vôi ngoc khác mà khoan dung cho bõn thân mình. Trái lại, hãy khoan dung cho ngoc khác mà nghiêm khoc vôi chính bõn thân mình.

Đoc kõt luân, gã xin ghi lõi mõi u chuyõn sau đây :

Ghen Ghét

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 01 Tháng 2 Năm 2009 13:14

Ngày n, Cú mèo g p chim gáy. Chim gáy bèn h i :

- Bác s p đi đâu đ y.

Cú mèo tr i :

- Tôi s p sang bên ph ng đông.

- T i sao i đi nh th ?

- Vì đây, nghe tôi kêu, ng i ta ghét, cho nên tôi ph i đi ch khác.

Chim gáy góp ý :

- Bác ph i đi ti ng kêu m i đ c, ch n u không đi ti ng kêu, thì dù sang t i ph ng đông, ng i ta nghe ti ng, cũng i ghét bác mà thôi, vì nhân tình đâu mà ch ng th . C nh ý tôi, thì không gì b ng bác ph i r t c , thu cánh su t đ i, đ ng kêu n a là h n.

Đ ng ghen và cũng đ ng ghét ng i khác. Trái i, hãy s a đ i nh ng sai i, nh ng khuy t đi m n i con ng i mình, b i vì tiêu chu n c n ph i th c hi n, đó là :

- Mu n đ c th ng, thì b n thân ph i là ng i th ng đ c.